Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/2854

2024 5 8

P9_TA(2023)0392

Elektros ir elektroninės įrangos atliekos

2023 m. lapkričio 9 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (COM (2023)0063 – C9-0016/2023 – 2023/0025(COD)) [1]

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(C/2024/2854)

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos

4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(4a) Teisingumo Teismas taip pat padarė išvadą, kad Sąjungos teisė turi būti aiškinama taip, jog tai, kad valstybė narė priėmė Sąjungos direktyvai prieštaraujančius teisės aktus prieš priimant tą direktyvą, savaime nėra ES teisės pažeidimas, nes negalima laikyti, kad toje direktyvoje numatyto rezultato pasiekimui yra rimtai pakenkta, kol ta direktyva nėra Sąjungos teisės sistemos dalis;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(9a) siekiant išsaugoti teisinio tikrumo principą atliekant būsimas Direktyvos 2012/19/ES peržiūras, svarbu

[1] Klausimas buvo grąžintas atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A9-0311/2023).

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ypatingą dėmesį skirti tam, kad būtų užkirstas kelias priėmimui bet kokių nuostatų, kurios galėtų turėti nepagrįstą poveikį atgaline data. Būtina užtikrinti aiškumą ir nuspėjamumą EEĮ gamintojams dėl veiklos sąlygų, kurios galiojo jų gaminių pateikimo rinkai metu. Toks požiūris padės išvengti rizikos patirti nenuspėjamų išlaidų, susijusių su būsimu EEĮ atliekų tvarkymu. Taip pat atliekant tokias peržiūras turėtų būti laikomasi Direktyvoje 2008/98/EB nustatytos atliekų hierarchijos;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(10a) netinkamas fotovoltinių plokščių ir į atvirą taikymo sritį patenkančių EEĮ atliekų apdorojimas daro didelį neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai. Todėl turėtų būti užtikrintas tinkamas fotovoltinių plokščių apdorojimas ir kuo didesnis iš jų gautų atliekų panaudojimas pasibaigus jų eksploatavimo laikui. Nedarant poveikio šia direktyva padarytiems finansinių įsipareigojimų pakeitimams, reikalingiems fotovoltinių plokščių atliekų, pateiktų rinkai iki 2012 m. rugpjūčio 13 d., ir visos į atvirą taikymo sritį patenkančios EEĮ, pateiktos rinkai iki 2018 m. rugpjūčio 15 d., surinkimo ir apdorojimo išlaidoms padengti, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad susijusios EEĮ atliekos būtų tvarkomos aplinkai saugiu būdu. Valstybės narės, pasitelkdamos individualias arba

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	kolektyvines didesnės gamintojų atsakomybės sistemas, gali skatinti gamintojus tinkamai rinkti ir apdoroti susijusias ankstesnes fotovoltinių plokščių ir į atvirą taikymo sritį patenkančios EEĮ atliekas;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(10b) persvarstant Direktyvą 2012/19/ES ir šalinant jos trūkumus labai svarbu užtikrinti, kad EEĮ atliekų tvarkymo išlaidos nebūtų neproporcingu mastu perkeltos vartotojams ar piliečiams. Taip pat reikia atsižvelgti į principą „teršėjas moka“, nagrinėti galimas nuostatas, susijusias su EEĮ atliekų surinkimo tikslais, ir laikytis atliekų hierarchijos, kaip nustatyta Direktyvos 2008/98/EB 4 straipsnyje;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 1 pastraipos -1 punktas (naujas)

Direktyva 2012/19/ES

2 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	-1) Įterpiamas 2a straipsnis:
	„2a straipsnis
	1. Ne vėliau kaip [2026 m. gruodžio 31 d.] Komisija įvertina, ar reikia persvarstyti šią direktyvą, ir prireikus pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto kartu su išsamiu socialinio ir ekonominio poveikio bei poveikio aplinkai vertinimu.
	2. Poveikio vertinime Komisija visų pirma įvertina šiuos aspektus:
	a) nuostatas, kuriomis konkrečiai užtikrinama, kad būtų laikomasi teisinio tikrumo principo, taip pat kad nebūtų jokių nuostatų, kurios galėtų būti nepagrįstai taikomos atgaline data kurioje nors valstybėje narėje;
	b) nuostatas, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi Direktyvoje 2008/98/EB nustatytos atliekų hierarchijos;
	c) nuostatas, kuriomis užtikrinama, kad laikantis principo „teršėjas moka“ piliečiai ir vartotojai nepatirtų neproporcingų išlaidų;
	d) nuostatas, kuriomis užtikrinamas visiškas šios direktyvos įgyvendinimas ir vykdymas, visų pirma susijusias su tinkamais surinkimo tikslais, taip pat neteisėtos prekybos EEĮ atliekomis prevencija;
	e) naujos fotovoltinių plokščių kategorijos sukūrimą pagal šią direktyvą, siekiant atskirti fotovoltines plokštes nuo esamos EEĮ atliekų 4 kategorijos „didelė įranga“, nurodytos III ir IV prieduose, ir surinkimo tikslų apskaičiavimą remiantis fotovoltinių plokščių atliekomis, kurias galima surinkti, atsižvelgiant į numatomą jų eksploatavimo trukmę, o ne į rinką pateiktų produktų kiekį;

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	f) mechanizmo, kuriuo būtų užtikrinta, kad gamintojo žlugimo arba likvidavimo atveju būtų padengtos būsimos fotovoltinių plokščių atliekų surinkimo, apdorojimo, naudojimo ir aplinkai nekenksmingo šalinimo iš privačių namų ūkių ir naudotojų, kurie nėra privatūs namų ūkiai, finansinės išlaidos, sukūrimą.“

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 1 pastraipos 2 a punktas (naujas)

Direktyva 2012/19/ES

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Dabartinis tekstas	*Pakeitimas*
	2a) 13 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:
„Istorinių“ atliekų, kurias pakeičia nauji lygiaverčiai produktai ar tas pačias funkcijas atliekantys nauji produktai, finansavimo išlaidas padengia tų produktų gamintojai, juos tiekdami. Valstybės narės gali alternatyviai nustatyti, kad naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius, taip pat gali būti iš dalies ar visiškai atsakingi už šį finansavimą.	**„**„Istorinių“ **EEĮ** atliekų **(toliau – „istorinių“ atliekų), gautų iš EEĮ, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte, išskyrus fotovoltines plokštes**, kurias pakeičia nauji lygiaverčiai produktai ar tas pačias funkcijas atliekantys nauji produktai, finansavimo išlaidas padengia tų produktų gamintojai, juos tiekdami. Valstybės narės gali alternatyviai nustatyti, kad naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius, taip pat gali būti iš dalies ar visiškai atsakingi už šį finansavimą.**“**

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 1 pastraipos 2 b punktas (naujas)

Direktyva 2012/19/ES

13 straipsnio 1 dalies 3 pastraipa

Dabartinis tekstas	*Pakeitimas*
	2b) 13 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:
Už kitų „istorinių“ atliekų išlaidų finansavimą atsako naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius.	**„**Už kitų „istorinių“ atliekų **iš EEĮ, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte, išskyrus fotovoltines plokštes,** išlaidų finansavimą atsako naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius.**“**

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos

2 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip **[vieni metai** nuo įsigaliojimo]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.	Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip **[18 mėnesių** nuo įsigaliojimo]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.